

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 28. januára 2015*

„Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Súdna právomoc v občianskych a obchodných veciach — Spotrebiteľské zmluvy — Spotrebiteľ s bydliskom v jednom členskom štáte, ktorý kúpil cenné papiere emitované bankou so sídlom v druhom členskom štáte od sprostredkovateľa so sídlom v treťom členskom štáte — Právomoc rozhodovať o žalobách smerujúcich proti banke, ktorá je emitentom uvedených cenných papierov“

Vo veci C-375/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Handelsgericht Wien (Rakúsko) z 20. júna 2013 a doručený Súdnemu dvoru 3. júla 2013, ktorý súvisí s konaním:

Harald Kolassa

proti

Barclays Bank plc,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen, sudcovia K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan (spravodajca) a A. Prechal,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. mája 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- H. Kolassa, v zastúpení: P. Miller, Rechtsanwalt,
- Barclays Bank plc, v zastúpení: H. Bielez, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: nemčina.

— Európska komisia, v zastúpení: B. Eggers a A.-M. Rouchaud-Joët, splnomocnené zástupkyne,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. septembra 2014,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 bodu 1 písm. a) a bodu 3, ako aj článku 15 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi H. Kolassom s bydliskom vo Viedni (Rakúsko) a Barclays Bank plc (ďalej len „Barclays Bank“) so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo) vo veci návrhu na náhradu škody na základe zmluvnej, predzmluvnej a mimozmluvnej zodpovednosti tejto banky za znehodnotenie finančnej investície, ktorú H. Kolassa uskutočnil prostredníctvom finančného nástroja emitovaného touto bankou.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 2 a 11 až 15 nariadenia č. 44/2001 znejú:

„(2) Niektoré odlišnosti vnútroštátnych právnych noriem upravujúcich právomoc súdov a uznávanie a výkon rozsudkov bránia zdravému fungovaniu vnútorného trhu. Vyžadujú sa ustanovenia harmonizujúce normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach a zjednodušujúce formálne náležitosti na účely rýchleho a jednoduchého uznávania a výkonu rozsudkov členských štátov viazaných týmto nariadením.

...

- (11) Normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby. Bydlisko (sídlo) právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.
- (12) Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva.
- (13) V oblasti poistenia, spotrebiteľských zmlúv a pracovnoprávných vzťahoch by slabší účastník mal byť chránený normami právomoci, ktoré lepšie chránia jej záujmy než všeobecné normy právomoci.
- (14) Okrem zmlúv poistných, spotrebiteľských či pracovných, v ktorých je voľnosť účastníkov zmluvy dojednať si právomoc súdov obmedzená, sa zmluvná voľnosť účastníkov musí rešpektovať, s výnimkou kritérií výlučnej právomoci upravených týmto nariadením.
- (15) V záujme harmonického výkonu súdnictva je potrebné minimalizovať možnosť súbežných konaní a zaručiť, že sa v dvoch členských štátoch nevydajú nezlučiteľné rozsudky. ...“

4 Články 2 až 31 uvedeného nariadenia, ktoré sa nachádzajú v jeho kapitole II, sa venujú pravidlám upravujúcim právomoc.

5 V oddiele 1 tejto kapitoly II, nazvanom „Všeobecné ustanovenia“, sa nachádza článok 2, ktorého odsek 1 znie:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

6 Podľa článku 5 bodov 1 a 3 tohto nariadenia:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte:

1. a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;
- c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);

...

3. vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok;“

7 V oddiele 4 tej istej kapitoly II nazvanom „Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv“ sa nachádza okrem iného článok 15 nariadenia č. 44/2001, ktorý v odseku 1 stanovuje:

„Vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 4 a článku 5 bod 5, ak ide:

- a) o zmluvu o predaji tovaru na splátky alebo
- b) o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru, alebo
- c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.“

8 Článok 16 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa nachádza v tom istom oddiele 4 kapitoly II tohto nariadenia v odsekoch 1 a 2, stanovuje:

„1. Spotrebiteľ môže žalovať druhého účastníka zmluvy buď na súdoch členského štátu, v ktorom má tento účastník bydlisko, alebo na súdoch podľa miesta bydliska spotrebiteľa.

2. Druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.“

- 9 Kapitola II tohto nariadenia obsahuje tiež oddiel 8 s názvom „Skúmanie právomoci a prípustnosti“, v ktorom sa nachádzajú články 25 a 26, ktoré znejú:

„Článok 25

Ak má súd členského štátu konať o nároku, ktorého podstatou je vec patriaca do výlučnej právomoci súdov iného členského štátu podľa článku 22, aj bez návrhu tento súd vyhlási, že nemá právomoc.

Článok 26

1. Ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

2. Súd preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že žalovaný mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby mohol pripraviť svoju obhajobu alebo na tento účel sa prijali všetky potrebné kroky.

...“

Rakúske právo

- 10 § 11 zákona o kapitálovom trhu (Kapitalmarktgesetz), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti dotknuté vo veci samej, znel:

„1. Za škodu, ktorá vznikla investorovi, ktorý sa spoliehal na informácie uvedené v prospekte alebo iné informácie požadované podľa tohto spolkového zákona (§ 6), ktoré sú potrebné na posúdenie cenných papierov alebo investícií, nesie zodpovednosť:

- (1) emitent, pokiaľ boli poskytnuté informácie nesprávne alebo neúplné v dôsledku jeho vlastného zavinenia, alebo zavinenia jeho zamestnancov či iných osôb, ktorých služby sa využili pri vypracovaní prospektu;
- (2) kontrolór prospektu, pokiaľ bola kontrola vykonaná nesprávne alebo neúplne, v dôsledku jeho vlastného zavinenia alebo zavinenia jeho zamestnancov či iných osôb, ktorých služby sa využili pri kontrole prospektu;

...

- (3) osoba, ktorá vo vlastnom mene alebo v mene inej osoby prijala investorov návrh zmluvy, a sprostredkovateľ zmluvy, pokiaľ táto osoba, ktorej služieb sa využilo, prevádzkuje obchodovanie s cennými papiermi či investíciami alebo ich sprostredkovanie ako povolanie alebo podnikanie a pokiaľ táto osoba samotná alebo jej zamestnanci vedeli, alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti nevedeli o nesprávnosti alebo neúplnosti informácií uvedených v bode 1 či o nesprávnosti alebo neúplnosti kontroly...

2. V prípade cenných papierov alebo investícií zahraničných emitentov sa občianskoprávna zodpovednosť podľa odseku 1 bodu 1 vzťahuje aj na toho, kto ponuku spojenú s povinnosťou vypracovať prospekt predložil v tuzemsku.

3. Pokiaľ zodpovednosť vznikne viacerým osobám, sú zodpovední spoločne a nerozdielne. Rozsah ich zodpovednosti sa nezníži tým, že ostatné osoby sú tiež povinné nahradiť tú istú škodu.

4. Zodpovednosť nemožno vopred vylúčiť ani obmedziť v neprospech investorov.

...

8. Nároky na náhradu škody vyplývajúce z porušenia iných zákonných ustanovení alebo z nedodržania zmlúv nie sú týmto dotknuté.“

11 § 26 zákona o investičných fondoch (Investmentfondsgesetz) vo svojom znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti dotknuté vo veci samej stanovoval:

„1. Nadobúdateľovi zahraničného podielu v kapitálovom investičnom fonde sa pred uzatvorením zmluvy bezplatne vyhotovia ustanovenia o fonde a/alebo stanovy kapitálovej investičnej spoločnosti, prospekt zahraničnej kapitálovej investičnej spoločnosti, ako aj kópia žiadosti o uzatvorenie zmluvy. Formulár žiadosti musí obsahovať údaj o výške emisného ážia a o provízií, ktorá sa má ročne vyplácať kapitálovej investičnej spoločnosti.

2. Prospekt musí obsahovať všetky informácie, ktoré sú v čase podania žiadosti relevantné na posúdenie podielov v zahraničnom kapitálovom investičnom fonde. ... Prospekt musí okrem iného obsahovať tieto informácie:

- (1) o mene alebo obchodnom mene, právnej forme, sídle a vlastnom imaní (základnom alebo kmeňovom imaní mínus nesplatené vklady plus rezervné fondy) zahraničnej kapitálovej investičnej spoločnosti, podniku, ktorý rozhoduje o investovaní vložených peňazí (správcovská spoločnosť), podniku, ktorý prevzal predaj podielov v kapitálovom investičnom fonde (distribučná spoločnosť), ako aj depozitnej banky;
- (2) o obchodnom mene, sídle a adrese zástupcov a platobných miest;
- (3) o tom, ktoré aktíva sa môžu nadobúdať ako kapitál, podľa akých zásad sa vyberajú, či sa nadobúdajú len cenné papiere kótované na burze, a prípadne na ktorých burzách, ako sa používajú výnosy z imania a či, príp. v akom rozsahu ostáva časť imania vo forme bankových pohľadávok;
- (4) o požiadavkách a podmienkach, za ktorých môžu vlastníci podielu požadovať vyplatenie časti imania, ktorá pripadá na podiel, ako aj o subjektoch, ktoré sú na to príslušné.

... Zástupca je ako kontrolór prospektu povinný skontrolovať prospekt a jeho zmeny z hľadiska správnosti a úplnosti. Pre vypracovanie, zmenu a kontrolu prospektu a pre zodpovednosť za obsah prospektu platia pre emitenta, ako aj pre kontrolóra prospektu analogicky ustanovenia [zákona o kapitálovom trhu]. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 H. Kolassa investoval ako spotrebiteľ prostredníctvom rakúskej banky direktanlage.at AG (ďalej len „direktanlage.at“) 68 180,36 eura do certifikátov X1 Global EUR Index (ďalej len „certifikáty“). Tieto certifikáty emitovala Barclays Bank, zapísaná v obchodnom registri v Spojenom kráľovstve, ktorá tiež vlastní pobočku vo Frankfurte nad Mohanom (Nemecko).

- 13 Barclays Bank vydala 22. septembra 2005 pri emisii uvedených certifikátov základný prospekt. Na tieto certifikáty sa vzťahujú všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli sprístupnené verejnosti 20. decembra 2005. Na žiadosť Barclays Bank bol tento základný prospekt vydaný aj v Rakúsku. Verejná ponuka na upisovanie prebiehala od 20. decembra 2005 do 24. februára 2006, pričom certifikáty boli emitované 31. marca 2006. Splatnosť nastane v roku 2016. Podmienky dlhopisu upravujú aj možnosť vypovedať zmluvu o upisovaní dlhopisov.
- 14 Uvedené certifikáty majú podobu dlhopisov na doručiteľa. Suma, ktorá sa má vrátiť, teda hodnota týchto dlhopisov, sa riadi podľa indexu, ktorý tvorí portfólio viacerých cieľových fondov, takže táto hodnota je priamo spojená s týmto portfóliom. Toto portfólio mala vytvoriť a spravovať spoločnosť X1 Fund Allocation GmbH, ktorú Barclays Bank poverila investovaním prostriedkov pochádzajúcich z emisie certifikátov. Tieto prostriedky sa z väčšej časti stratili. Súčasná hodnota uvedených certifikátov sa odhaduje na nula eur, čo však H. Kolassa spochybňuje.
- 15 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že tieto certifikáty sa predali inštitucionálnym investorom, ktorí ich ďalej predali, okrem iného, spotrebiteľom. V prejednávanej veci si direktanlage.at objednala certifikáty, ktoré si H. Kolassa prial upísať, u svojej nemeckej materskej spoločnosti DAB Bank AG so sídlom v Mníchove (Nemecko), ktorá ich nadobudla od Barclays Bank. Tieto objednávky sa vždy uskutočnili vo vlastnom mene dotknutých spoločností a príslušným spôsobom sa zrealizovali. Banka direktanlage.at tak splnila objednávku H. Kolassu v súlade so svojimi všeobecnými obchodnými podmienkami „na účet cenných papierov“, čo znamená, že direktanlage.at mala v držbe ako krytie všetky certifikáty svojich klientov v Mníchove, a to vo vlastnom mene a na účet príslušného klienta má ako aktíva v držbe všetky certifikáty svojich klientov na mieste v Mníchove, a to vo vlastnom mene a na účet príslušných klientov. Žalobcovi si mohol nárokovať len dodanie certifikátov z príslušného podielu aktív, prevod certifikátov sa voči nemu neuskutočnil. H. Kolassa si mohol nárokovať len dodanie certifikátov vo výške príslušného podielu na krytie s tým, že sa prevod certifikátov na jeho meno nemohol neuskutočniť.
- 16 H. Kolassa podal ako poškodený investor žalobu na Handelsgericht Wien, ktorou sa domáhal zaplata sumy vo výške 73 705,07 eura ako náhrady škody na základe zmluvnej, predzmluvnej a mimozmluvnej zodpovednosti Barclays Bank. Uviedol, že ak by Barclays Bank postupovala v súlade s právom, neuskutočnil by investíciu, ale svoj kapitál by vložil do široko riadeného portfólia fondu s neutrálnym trhovým zameraním, čím by v okamihu splatnosti získal spornú sumu, t. j. investovanú sumu spolu s úrokmi.
- 17 H. Kolassa tvrdí, že uvedený súd má primárne právomoc na základe článku 15 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 44/2001 alebo subsidiárne na základe článku 5 bodu 1 písm. a) a bodu 3 tohto nariadenia.
- 18 Barclays Bank na vnútroštátnom súde spochybňuje meritórne výhrady H. Kolassu, ako aj právomoc súdu, ktorému bola vec predložená.
- 19 Za týchto podmienok Handelsgericht Wien rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. a) Pokiaľ ide o článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, má sa formulácia ‚vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania‘ uvedená v tomto ustanovení vykladať v tom zmysle, že:
- i) žalobca, ktorý nadobudol na sekundárnom trhu dlhopis na doručiteľa ako spotrebiteľ a teraz voči emitentovi uplatňuje nároky na základe zodpovednosti za prospekt z dôvodu porušenia povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na

základe podmienok dlhopisu, sa môže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia, ak žalobca kúpou cenného papiera od tretej osoby vstúpil derivatívnym spôsobom do zmluvného vzťahu medzi emitentom a pôvodným upisovateľom dlhopisu;

- ii) v prípade kladnej odpovede na prvú otázku pod písm. a) bodom i), má žalobca možnosť odvolať sa na právomoc súdu podľa článku 15 nariadenia č. 44/2001 aj v prípade, keď tretia osoba, od ktorej spotrebiteľ kúpil dlhopis na doručiteľa, tento dlhopis najprv nadobudla na účel, ktorý možno považovať za súčasť jej povolania alebo podnikania, to znamená, že žalobca prevezme dlhopis od subjektu, ktorý nie je spotrebiteľom, a
 - iii) v prípade kladnej odpovede na prvú otázku pod písm. a) bodmi i) a ii), sa žalujúci spotrebiteľ môže odvolať na právomoc podľa článku 15 nariadenia č. 44/2001 aj v prípade, keď vlastníkom dlhopisu nie je on sám, ale tretia osoba, ktorú žalobca poveril zaobstaraním cenných papierov a sama nie je spotrebiteľom a ktorá má tieto cenné papiere v súlade s dohodou vo vlastnom mene v držbe ako správca pre žalobcu a poskytne mu len záväzkovoprávny nárok na dodanie?
- b) V prípade kladnej odpovede na prvú otázku pod písm. a) bodom i) zakladá článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 súdu, ktorému sa doručila žaloba vo veci zmluvných nárokov vyplývajúcich z nadobudnutia dlhopisu, právomoc aj vo vzťahu k adhéznemu konaniu, pokiaľ ide o mimozmluvné nároky vyplývajúce z rovnakého nadobudnutia dlhopisu?
2. a) Pokiaľ ide o článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001, má sa formulácia ‚v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby‘ uvedená v [tomto ustanovení] vykladať v tom zmysle, že:
- i) žalobca, ktorý nadobudol na sekundárnom trhu dlhopis na doručiteľa ako spotrebiteľ a teraz voči emitentovi uplatňuje nároky na základe zodpovednosti za prospekt z dôvodu porušenia povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na základe podmienok dlhopisu, sa môže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia, ak žalobca kúpou cenného papiera od tretej osoby vstúpil derivatívnym spôsobom do zmluvného vzťahu medzi emitentom a pôvodným upisovateľom dlhopisu, a
 - ii) v prípade kladnej odpovede na druhú otázku pod písm. a) bodom i) má žalobca možnosť odvolať sa na právomoc podľa článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 aj v prípade, keď vlastníkom dlhopisu nie je on sám, ale tretia osoba, ktorú žalobca poveril zaobstaraním cenných papierov a ktorá ich má v súlade s dohodou vo vlastnom mene v držbe ako správca pre žalobcu a poskytne mu len záväzkovoprávny nárok na dodanie?
- b) V prípade kladnej odpovede na druhú otázku pod písm. a) bodom i), zakladá článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 súdu, ktorému sa doručila žaloba vo veci zmluvných nárokov z nadobudnutia dlhopisu, právomoc aj vo vzťahu k adhéznemu konaniu, pokiaľ ide o mimozmluvné nároky vyplývajúce z rovnakého nadobudnutia dlhopisu?
3. a) Pokiaľ ide o článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001, ide v prípade nárokov zo zodpovednosti za prospekt a nárokov vyplývajúcich z porušenia povinnej ochrany a povinností poskytnúť vysvetlenie podľa právnych predpisov v oblasti kapitálového trhu v súvislosti s emisiou dlhopisu na doručiteľa o nároky z mimozmluvnej zodpovednosti v zmysle [tohto ustanovenia]?
- i) V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku pod písm. a), platí to aj v prípade, ak osoba, ktorá sama nie je vlastníkom dlhopisu, ale má len záväzkovoprávny nárok na vydanie voči vlastníkovi, ktorý má pre ňu cenné papiere v držbe ako správca, uplatní tieto nároky voči emitentovi?

- b) Má sa formulácia ‚miesto, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok‘ uvedená v článku 5 bode 3 [nariadenia č. 44/2001] vykladať v tom zmysle, že pri nákupe cenných papierov na základe úmyselne nesprávnej informácie,
- i) za miesto škody sa považuje bydlisko poškodeného ako miesto, kde je sústredený jeho majetok?
 - ii) V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku pod písm. b) bodom i), platí to aj vtedy, keď sú príkaz na kúpu a prevod valút odvolateľné až do vyrovnania transakcie a transakcia sa uskutočnila v inom členskom štáte až istý čas po odpísaní z účtu poškodeného?
4. Je súd v rámci preskúmania právomoci podľa článkov 25 a 26 nariadenia č. 44/2001 v súvislosti so spornými skutočnosťami, ktoré sú relevantné tak z hľadiska otázky právomoci, ako aj pre existenciu uplatneného nároku („dvojnásobne relevantné skutočnosti“), povinný uskutočniť podrobné dôkazné konanie alebo má pri rozhodovaní o otázke právomoci vychádzať zo správnosti tvrdení žalobcu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 20 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že žalobca, ktorý ako spotrebiteľ nadobudol dlhopis na doručiteľa od tretej osoby konajúcej v rámci jej povolania alebo podnikania, sa môže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia na účely žaloby podanej proti emitentovi tohto dlhopisu a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu.
- 21 Na úvod treba pripomenúť, že vzhľadom na to, že nariadenie č. 44/2001 nahrádza dohovor z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmenený a doplnený nasledujúcimi dohovormi o prístupení nových členských štátov k tomuto dohovoru, výklad ustanovení tohto dohovoru podaný Súdny dvorom platí takisto pre ustanovenia uvedeného nariadenia, pokiaľ je možné považovať ustanovenia týchto právnych predpisov za rovnocenné (pozri rozsudok Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, bod 27 a citovanú judikatúru).
- 22 Ďalej pojmy používané v nariadení č. 44/2001 a najmä tie, ktoré sú používané v jeho článku 15 ods. 1, sa majú vykladať autonómne, a to predovšetkým s prihliadnutím na systematiku a ciele uvedeného nariadenia v záujme zaistenia jednotného uplatnenia tohto nariadenia vo všetkých členských štátoch (pozri rozsudok Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, bod 25 a citovanú judikatúru).
- 23 Článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 sa uplatňuje v prípade, ak sú splnené tri podmienky, a to po prvé, jedna zo zmluvných strán je v postavení spotrebiteľa konajúceho na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jej podnikania alebo povolania, po druhé, zmluva medzi takýmto spotrebiteľom a podnikateľom bola skutočne uzavretá, a po tretie, takáto zmluva patrí do jednej z oblastí uvedených v odseku 1 písm. a) až c) tohto článku 15. Tieto podmienky musia byť splnené súčasne, preto ak nie je splnená jedna z troch podmienok, právomoc nemožno určiť podľa pravidiel vo veciach spotrebiteľských zmlúv (pozri rozsudok Česká spořitelna, EU:C:2013:165, bod 30).
- 24 V tomto ohľade zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že prvá a tretia podmienka, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom bode, sú v prejednávacom prípade splnené, ako to okrem iného uviedol generálny advokát v bode 28 svojich návrhov.

- 25 Postačuje teda preskúmať, či je za okolností, o aké ide vo veci samej, splnená druhá podmienka, teda podmienka spočívajúca v uzavretí zmluvy s predmetným podnikateľom.
- 26 V tejto súvislosti zo zhrnutia skutkového stavu vykonaného vnútroštátnym súdom vyplýva – čo však musí tento súd overiť –, že medzi Barclays Bank a H. Kolassom neexistuje nijaká zmluva, pretože H. Kolassa nie je vlastníkom dlhopisov uvedených v bode 14 tohto rozsudku, ktoré má v držbe direktanlage.at ako krytie, a to vo vlastnom mene. Naproti tomu podľa tohto vnútroštátneho súdu si H. Kolassa mohol nárokovať dodanie certifikátov vo výške príslušného podielu na krytie s tým, že sa prevod certifikátov na jeho meno nemohol neuskutočniť.
- 27 Podľa H. Kolassu si cieľ ochrany spotrebiteľov za takýchto okolností vyžaduje, aby sa zohľadnilo ekonomické hľadisko a aby sa vychádzalo z toho, že zmluva medzi ním samotným a Barclays Bank bola skutočne uzatvorená v zmysle článku 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, lebo direktanlage.at mala úlohu sprostredkovateľa.
- 28 V tomto ohľade treba pripomenúť, že článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 predstavuje výnimku tak zo všeobecného pravidla právomoci uvedeného v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia, ktoré priznáva právomoc súdom členského štátu, na ktorého území má bydlisko žalovaný, ako aj z pravidla osobitnej právomoci v zmluvných veciach, uvedeného v článku 5 ods. 1 toho istého nariadenia, podľa ktorého má právomoc súd podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby a ktoré bolo alebo má byť uskutočnené. Tento článok 15 ods. 1 sa preto musí nevyhnutne vykladať reštriktívne (pozri rozsudok Česká spořitelna, EU:C:2013:165, bod 26 a citovanú judikatúru).
- 29 Navyše podmienka týkajúca sa existencie zmluvy uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predmetným podnikateľom umožňuje zaručiť predvídateľnosť pridelovania právomoci, čo je jedným z cieľov nariadenia č. 44/2001, ako to vyplýva z odôvodnenia 11 tohto nariadenia.
- 30 Treba preto zastávať názor, že požiadavku uzatvorenia zmluvy so samotným dotknutým podnikateľom nemožno vykladať v tom zmysle, že by takáto požiadavka bola splnená aj vtedy, ak by išlo o reťazec zmlúv, v prípade ktorého sa určité práva a povinnosti predmetného podnikateľa prevádzajú na spotrebiteľa.
- 31 Táto úvaha je potvrdená znením článku 15 nariadenia č. 44/2001 v spojení s jeho článkom 16.
- 32 Pravidlá upravujúce právomoc, ktoré sú stanovené vo veciach spotrebiteľských zmlúv v článku 16 ods. 1 uvedeného nariadenia, sa totiž v súlade so znením tohto článku uplatňujú len na žalobu podanú spotrebiteľom proti druhému účastníkovi zmluvy, čo nevyhnutne predpokladá uzavretie zmluvy medzi spotrebiteľom a predmetným podnikateľom.
- 33 Súdny dvor síce uviedol, že pojem „druhý účastník zmluvy“ uvedený v článku 16 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že označuje aj zmluvného partnera hospodárskeho subjektu, s ktorým spotrebiteľ uzatvoril túto zmluvu (rozsudok Maletic, EU:C:2013:735, bod 32). Tento výklad sa však zakladá na osobitných okolnostiach, za ktorých bol spotrebiteľ najprv neoddeliteľne zmluvne zaviazaný s dvomi zmluvnými partnermi. Navyše vylúčenie zmluvného partnera usadeného v členskom štáte spotrebiteľa z pôsobnosti uvedeného článku 16 by malo za následok, že súd, ktorý má rozhodnúť o žalobe o uložení solidárnej povinnosti dvom zmluvným partnerom, by mal právomoc len voči hospodárskemu subjektu usadenému v inom členskom štáte.
- 34 Takýto výklad nemôže platiť za okolností konania vo veci samej, keď uzavretie zmluvy s dotknutým podnikateľom úplne chýba.
- 35 Z prechádzajúcich úvah vyplýva, že článok 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, sa žalobca, ktorý ako spotrebiteľ nadobudol dlhopis na doručiteľa od tretej osoby konajúcej v rámci jej povolania alebo podnikania bez toho, aby medzi

uvedeným spotrebiteľom a emitentom tohto dlhopisu došlo k uzavretiu zmluvy – čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu –, nemôže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia na účely žaloby podanej proti uvedenému emitentovi a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu.

O druhej otázke

- 36 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 má vykladať v tom zmysle, že na účely žaloby podanej proti emitentovi dlhopisu na doručiteľa a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu, sa môže žalobca, ktorý nadobudol tento dlhopis od tretej osoby, odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia.
- 37 Aby bolo možné odpovedať na túto otázku, je potrebné najprv pripomenúť, že pojem „zmluvné veci“ v zmysle článku 5 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 sa nemá chápať tak, že odkazuje na vymedzenie právneho vzťahu, o ktorý ide v konaní pred vnútroštátnym súdom, podľa príslušného vnútroštátneho práva. Tento pojem sa naopak musí vykladať autonómne s prihliadnutím na jeho systematiku a ciele, aby sa zaistilo jednotné uplatňovanie tohto pojmu vo všetkých členských štátoch (rozsudky Handte, C-26/91, EU:C:1992:268, bod 10, a Česká spořitelna, EU:C:2013:165, bod 45).
- 38 Na rozdiel od požiadavky uvedenej v článku 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, uzavretie zmluvy nepredstavuje podmienku na uplatnenie článku 5 bodu 1 tohto nariadenia, takže vylúčenie právomoci na základe prvého ustanovenia nevyhnutne nemá vplyv na uplatniteľnosť druhého ustanovenia.
- 39 Hoci sa však podľa článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 nevyžaduje uzavretie zmluvy, na uplatnenie tohto ustanovenia je nevyhnutné identifikovať záväzok, keďže súdna právomoc sa podľa tohto ustanovenia určuje podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Uplatňovanie pravidla osobitnej právomoci stanovené v zmluvných veciach tak podľa uvedeného ustanovenia predpokladá určenie právneho záväzku slobodne prevzatého jednou osobou voči druhej osobe, o ktorý sa opiera žaloba žalobcu (pozri rozsudok Česká spořitelna, EU:C:2013:165, body 46 a 47).
- 40 V tejto súvislosti zo zhrnutia skutkového stavu vykonaného vnútroštátnym súdom vyplýva, že za okolností, o aké ide vo veci samej, takýto slobodne prijatý právny záväzok Barclays Bank voči H. Kolassovi chýba, aj keď má Barclays Bank na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva voči H. Kolassovi určité povinnosti.
- 41 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, sa žalobca, ktorý nadobudol dlhopis na doručiteľa od tretej osoby, pričom emitent tohto dlhopisu slobodne neprijal záväzok voči tomuto žalobcovi – čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu –, nemôže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia na účely žaloby podanej proti uvedenému emitentovi a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu.

O tretej otázke

- 42 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 má vykladať v tom zmysle, že sa uplatní na žalobu smerujúcu k vyvodu zodpovednosti emitenta certifikátu za prospekt k takémuto certifikátu, ako aj za porušenie ostatných zákonných povinností v oblasti informovania, ktoré má tento emitent, čím by bolo možné založiť právomoc súdov podľa bydliska žalobcu, ako miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.

- 43 V tejto súvislosti treba najprv pripomenúť, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať autonómne a reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, body 43 až 45).
- 44 Nič to nemení na skutočnosti, že formulácia „vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, zahŕňa všetky návrhy, ktorých cieľom je preukázanie zodpovednosti žalovaného a ktoré nespádajú pod „zmluvné veci“ v zmysle článku 5 bodu 1 tohto nariadenia (rozsudok *Brogssitter*, C-548/12, EU:C:2014:148, bod 20). Treba zastávať názor, že žaloby podané proti emitentovi a smerujúce k vyvodu jeho zodpovednosti za prospekt alebo za porušenie ostatných zákonných povinností v oblasti informovania vo vzťahu k investorom, spadajú pod nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, pokiaľ sa na ne nevzťahuje pojem „zmluvné veci“, ktorý je definovaný v bode 39 tohto rozsudku.
- 45 Pokiaľ ide o uplatnenie článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 za okolností, o aké ide vo veci samej, treba pripomenúť, že formulácia „miesto, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok“, uvedená v tomto ustanovení, sa týka tak miesta, kde vznikla škoda, ako aj miesta, kde prípadne došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, takže žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu pred súdom jedného alebo druhého z týchto dvoch miest (rozsudok *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, bod 46).
- 46 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry platí, že pravidlo právomoci uvedené v článku 5 bode 3 nariadenia č. 44/2001 je založené na existencii osobitne úzkej väzby medzi sporom a súdom miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok z mimozmluvnej zodpovednosti, čo odôvodňuje priznanie právomoci tomuto súdu z dôvodov riadneho výkonu spravodlivosti a hospodárnej organizácie konania (rozsudok *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, bod 47).
- 47 Keďže určenie jedného z faktorov väzby uznaných judikatúrou pripomenutou v bode 45 tohto rozsudku tak musí umožniť založiť právomoc súdu, ktorý je objektívne najviac spôsobilý na to, aby posúdil, či sú skutočnosti zakladajúce zodpovednosť žalovaného splnené, tento relevantný faktor sa musí nachádzať v obvode súdu, ktorý rozhoduje o žalobe (rozsudok *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, bod 48).
- 48 Treba pripomenúť, že Súdny dvor uviedol, že pojem „miesto, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok“, sa nevzťahuje na miesto bydliska žalovaného len z jediného dôvodu, že tu znášal finančnú škodu vyplývajúcu zo straty častí jeho majetku, ktorá nastala a bola znášaná v ďalšom členskom štáte (rozsudok *Kronhofer*, C-168/02, EU:C:2004:364, bod 21).
- 49 Samotná skutočnosť, že finančné následky majú vplyv na žalobcu teda neodôvodňuje priznanie právomoci súdu podľa miesta jeho bydliska, pokiaľ – ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok *Kronhofer* (EU:C:2004:364) –, tak miesto, kde došlo k príčinnej udalosti, ako aj miesto, kde vznikla škoda, sa nachádzajú na území iného členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok *Kronhofer*, EU:C:2004:364, bod 20).
- 50 Takéto pridelenie právomoci je naopak odôvodnené, pokiaľ je bydlisko žalobcu skutočne miestom, kde došlo k príčinnej udalosti alebo miestom, kde vznikla škoda.
- 51 V tejto súvislosti z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že k zníženiu hodnoty certifikátov nedošlo vplyvom nepredvídateľného vývoja na finančných trhov, ale v dôsledku správy fondov, do ktorých boli prostriedky plynúce z emisie týchto certifikátov investované, lebo táto ich správa znemožnila, aby ich hodnota vykázala v určitom okamihu pozitívny vývoj. Ďalej ku konaniam alebo opomenutiam, ktoré sa vytykajú *Barclays Bank*, pokiaľ ide o jej zákonné povinnosti v oblasti informovania, došlo predtým než H. Kolassa uskutočnil svoju investíciu, a boli podľa neho pre túto investíciu rozhodujúce.

- 52 Aj keby konania alebo opomenutia Barclays Bank boli nevyhnutnou podmienkou vzniku škody, ktorú utrpel H. Kolassa, čo je na uplatnenie článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudok DFDS Torline, C-18/02, EU:C:2004:74, bod 34) postačujúce, treba v tomto ohľade ešte overiť, do akej miery okolností v konaní vo veci samej umožňujú situovať miesto príčinnej udalosti alebo miesto, kde došlo ku škode, v mieste bydliska žalobcu.
- 53 Pokiaľ ide o príčinnú udalosť vedúcu ku vzniku údajnej škody, ktorou je údajné porušenie zákonných povinností zo strany Barclays Bank v súvislosti s prospektom a s informovaním investorov, treba uviesť, že konania alebo opomenutia, ktoré mohli predstavovať takéto porušenie, sa nemôžu nachádzať v mieste bydliska údajne poškodeného investora, lebo nič v spise nenaznačuje, že by rozhodnutia týkajúce sa podmienok investícií navrhovaných touto bankou, ako aj obsahu súvisiacich prospektov, boli prijaté v členskom štáte, v ktorom má investor bydlisko, ani že by uvedené prospekty boli pôvodne vyhotovené a distribuované inde než v členskom štáte sídla uvedenej banky.
- 54 Pokiaľ ide naopak o miesto, kde vznikla škoda, treba zastávať názor, že za okolností, ktoré sú zhrnuté v bode 51 tohto rozsudku, škoda bola spôsobená v mieste, kde ju investor utrpel.
- 55 Súd v mieste bydliska žalobcu majú na základe miesta, kde vznikla škoda, právomoc rozhodovať o takejto žalobe najmä, pokiaľ k uvedenej škode dôjde priamo na bankovom účte tohto žalobcu v banke so sídlom v obvode týchto súdov.
- 56 Takto určené miesto, kde vznikla škoda, zodpovedá, za okolností, ktoré sú uvedené v bode 51 tohto rozsudku, cieľu nariadenia č. 44/2001, ktorým je posilniť právnu ochranu osôb usadených v Únii tým, že sa žalobcovi umožní ľahko určiť súd, na ktorý sa môže obrátiť, a žalovanému rozumne predvídať, na ktorom súde môže byť žalovaný (pozri v tomto zmysle rozsudok Kronhofer, EU:C:2004:364, bod 20), lebo emitent certifikátu, ktorý nesplní svoje zákonné povinnosti v súvislosti s prospektom, musí, pokiaľ sa rozhodne oznámiť prospekt súvisiaci s týmto certifikátom v iných členských štátoch, očakávať, že do tohto certifikátu budú investovať nedostatočne informovaní investori, ktorí majú bydlisko v týchto členských štátoch, a že im vznikne škoda.
- 57 Vzhľadom na prechádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatní na žalobu smerujúcu k vyvodu zodpovednosti emitenta certifikátu za prospekt k takémuto certifikátu, ako aj za porušenie ostatných zákonných povinností v oblasti informovania, ktoré má tento emitent, pokiaľ táto zodpovednosť nepatrí do oblasti zmluvných vecí v zmysle článku 5 bodu 1 uvedeného nariadenia. Podľa bodu 3 toho istého článku majú súde v mieste bydliska žalobcu na základe miesta, kde vznikla škoda, právomoc rozhodovať o takejto žalobe najmä, pokiaľ k uvedenej škode dôjde priamo na bankovom účte tohto žalobcu v banke so sídlom v obvode týchto súdov.

O štvrtej otázke

- 58 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či treba v rámci preskúmania medzinárodnej právomoci na základe nariadenia č. 44/2001 uskutočniť v súvislosti so spornými skutočnosťami, ktoré sú relevantné tak z hľadiska otázky právomoci, ako aj pre existenciu uplatneného nároku, podrobné dôkazné konanie, alebo sa má pri rozhodovaní o otázke právomoci naopak zastávať názor, že správne sú len tvrdenia žalobcu vo veci samej.
- 59 Je nesporné, že nariadenie č. 44/2001 výslovne nespresňuje rozsah kontrolných povinností, ktoré prislúchajú vnútroštátnym súdom pri preskúmaní ich medzinárodnej právomoci.

- 60 Hoci ide o aspekt vnútroštátneho procesného práva, ktorý nemá za cieľ uvedené nariadenie zjednocovať (pozri v tomto zmysle rozsudok G, C-292/10, EU:C:2012:142, bod 44), uplatnením príslušných vnútroštátnych pravidiel nesmie byť narušený potrebný účinok nariadenia č. 44/2001 (pozri rozsudok Shevill a i., C-68/93, EU:C:1995:61, bod 36 a citovanú judikatúru).
- 61 V tomto ohľade Súdny dvor rozhodol, že cieľ právnej istoty vyžaduje, aby vnútroštátny súd, ktorému bola vec predložená, mohol jednoducho rozhodnúť o jeho vlastnej právomoci bez toho, aby bol povinný meritórne preskúmať vec samu (pozri rozsudok Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, bod 27). Pokiaľ ide o uplatnenie tejto požiadavky v rámci osobitných právomocí, o ktoré ide vo veci samej, Súdny dvor zastával názor, že súd, ktorý má rozhodnúť o spore vyplývajúceho zo zmluvy, môže overiť aj *ex offico* základné podmienky svojej právomoci vzhľadom na presvedčivé a relevantné dôkazy poskytnuté zainteresovanou stranou, ktoré preukazujú existenciu alebo neexistenciu zmluvy (rozsudok Effer, 38/81, EU:C:1982:79, bod 7).
- 62 Ďalej, pokiaľ ide osobitne o článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001, Súdny dvor spresnil, že v štádiu skúmania medzinárodnej právomoci, súd, na ktorý bola podaná žaloba, neskúma podľa pravidiel vnútroštátneho práva ani prípustnosť, ani dôvodnosť žaloby, ale identifikuje výlučne väzby so štátom sídla súdu, ktoré odôvodňujú jeho právomoc podľa tohto ustanovenia (rozsudok Folien Fischer a Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, bod 50). Tento súd tak môže považovať za preukázané príslušné tvrdenia žalobcu o podmienkach mimozmluvnej zodpovednosti výlučne na účely overenia svojej právomoci na základe tohto ustanovenia (rozsudok Hi Hotel HCF, C-387/12, EU:C:2014:215, bod 20).
- 63 Treba poznamenať, že povinnosť uskutočniť už v tomto štádiu konania podrobné dôkazné konanie, pokiaľ ide o relevantné skutkové okolnosti týkajúce sa tak právomoci ako aj vecnej stránky, by sa mohla dotknúť preskúmania veci samej.
- 64 Pokiaľ teda vnútroštátny súd, ktorému bola vec predložená, nie je povinný v prípade, keď žalovaný spochybňuje tvrdenia žalobcu, vykonať dokazovanie v štádiu určovania právomoci, treba spresniť, že cieľ spočívajúci v riadnom výkone spravodlivosti, na ktorom je založené nariadenie č. 44/2001, ako aj náležitý rešpekt pre autonómiu súdu pri výkone jeho činností vyžadujú, aby súd, ktorému bola vec predložená, mohol preskúmať svoju medzinárodnú príslušnosť z hľadiska všetkých informácií, ktoré má k dispozícii, vrátane prípadných námietok žalovaného.
- 65 Vzhľadom na predchádzajúce treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že v rámci preskúmania právomoci na základe nariadenia č. 44/2001 nie je potrebné uskutočniť v súvislosti so spornými skutočnosťami, ktoré sú relevantné tak z hľadiska otázky právomoci, ako aj pre existenciu uplatneného nároku, podrobné dôkazné konanie. Súd, ktorému bola vec predložená, však môže svoju medzinárodnú právomoc preskúmať z hľadiska všetkých informácií, ktoré má k dispozícii, vrátane prípadných námietok žalovaného.

O trovách

- 66 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

- Článok 15 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, sa žalobca, ktorý ako spotrebiteľ nadobudol**

dlhopis na doručiteľa od tretej osoby konajúcej v rámci jej povolania alebo podnikania bez toho, aby medzi uvedeným spotrebiteľom a emitentom tohto dlhopisu došlo k uzavretiu zmluvy – čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu –, nemôže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia na účely žaloby podanej proti uvedenému emitentovi a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu.

2. Článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností, o aké ide vo veci samej, sa žalobca, ktorý nadobudol dlhopis na doručiteľa od tretej osoby, pričom emitent tohto dlhopisu slobodne neprijal záväzok voči tomuto žalobcovi – čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu –, nemôže odvolávať na právomoc podľa tohto ustanovenia na účely žaloby podanej proti uvedenému emitentovi a založenej na zodpovednosti za prospekt, na porušení povinností v oblasti poskytovania informácií a dohľadu, ako aj na podmienkach dlhopisu.
3. Článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že sa uplatní na žalobu smerujúcu k vyvodu zodpovednosti emitenta certifikátu za prospekt k takémuto certifikátu, ako aj za porušenie ostatných zákonných povinností v oblasti informovania, ktoré má tento emitent, pokiaľ táto zodpovednosť nepatrí do oblasti zmluvných vecí v zmysle článku 5 bodu 1 uvedeného nariadenia. Podľa bodu 3 toho istého článku majú súdy v mieste bydliska žalobcu na základe miesta, kde vznikla škoda, právomoc rozhodovať o takejto žalobe najmä, pokiaľ k uvedenej škode dôjde priamo na bankovom účte tohto žalobcu v banke so sídlom v obvode týchto súdov.
4. V rámci preskúmania právomoci na základe nariadenia č. 44/2001 nie je potrebné uskutočniť v súvislosti so spornými skutočnosťami, ktoré sú relevantné tak z hľadiska otázky právomoci, ako aj pre existenciu uplatneného nároku, podrobné dôkazné konanie. Súd, ktorému bola vec predložená, však môže svoju medzinárodnú právomoc preskúmať z hľadiska všetkých informácií, ktoré má k dispozícii, vrátane prípadných námietok žalovaného.

Podpisy